



[Könssjukdomar och sexuellt överförbara infektioner](#)

Herpes i underlivet orsakas av ett virus och är mycket vanligt. Viruset överförs främst vid sex. De flesta som har herpes i underlivet får så lindriga symtom att de inte märker av det. Du kan inte bli av med viruset men det finns läkemedel som kan lindra om du har besvär.

Herpes i underlivet kallas även för genital herpes. Det är en annan virustyp än den som ger [herpes runt munnen](#).

Det är vanligt att herpes i underlivet ger ett eller flera av följande besvär:

- Det känns ömt vid beröring.
- Det svider och gör ont på ett molande sätt.
- Du har blåsor och sår.
- Huden är rödaktig.
- Det gör ont när du kissar.
- Det kan kännas svullet och klia.

Nerverna i underlivet, ljumskarna och övre delen av låren sitter ihop. Därför kan du få herpessymtom även på följande ställen:

- Vid ändtarmsöppningen.
- På skinkorna och låren.
- I urinröret.
- I och omkring slidan.
- På penis eller pungen.

Symtomen visar sig oftast mellan tre och sju dygn efter att viruset har överförts. De flesta som får herpes i underlivet har inga eller så lindriga symtom att de inte märker av det.

Det börjar ofta med att du får ont i huden eller slemhinnorna runt könsorganet. Det kan också svida, sticka, klia eller kännas omväxlande kallt och varmt. Sedan bildas blåsor, som spricker och blir till sår. Första gången du får herpes i underlivet kan du också få feber och svullna lymfkörtlar i ljumskarna. Det kan ibland ta upp till cirka tre veckor innan blåsorna, såren och smärtan försvinner.

Viruset stannar kvar i kroppen, även efter att besvären har försvunnit. En del som har fått symtom som blåsor och sår vid ett första tillfälle får besvär igen senare, men inte alla.

När du får herpes nästa gång är ofta symtomen lindrigare. Utslagen försvinner också snabbare än vid första tillfället. Oftast inom fem till tio dygn.

Det första året efter att du har fått herpes är det vanligt att du får flera nya utbrott. Antalet utbrott brukar sedan minska med tiden. Mellan utbrotten har du oftast inte några besvär.

Nya perioder med symtom kan ofta komma i samband med exempelvis stress, trötthet, mens, andra infektioner eller när du har nedsatt immunförsvar.

Kontakta en [vårdcentral](#), en [gynekologmottagning](#) eller en hud- och könsmottagning, så kallad venereologmottagning om du har ett eller flera av följande besvär:

- Du misstänker att du har fått herpes i underlivet för första gången.
- Du har täta och svåra besvär av herpes.
- Du får variga sår och blåsor i underlivet.

Du kan söka vård på en vårdcentral, en gynekologmottagning eller en hud- och könsmottagning, så kallad venereologmottagning. De har olika namn på olika platser i landet. Här är några exempel:

- hud- och könsmottagning
- Sesam
- mottagningen för sex- och samlevnad
- STD eller STI.

Många mottagningar kan du kontakta genom att [logga in](#).

Kontakta en barnmorskemottagning om du är gravid och får smärtsamma utslag eller blåsor i underlivet som du tror kan bero på herpes.

Kontakta genast en [vårdcentral](#) eller en [jouröppen mottagning](#) om du har herpes och samtidigt känner dig mycket sjuk. Du kan till exempel vara stel i nacken eller ha kraftig huvudvärk. Om det är stängt, sök vård på en akutmottagning.

Ring telefonnummer 1177 om du vill ha [sjukvårdsrådgivning](#). Då kan du få hjälp att bedöma symtom eller hjälp med var du kan söka vård.

Herpes i underlivet överförs främst genom sex. Det är mycket svårt att undvika att viruset överförs mellan personer som har sex om hud och slemhinna har kontakt. Virusets sprids lättast när du har blåsor och sår. Men de allra flesta får herpes av någon som inte har några symtom alls.

Herpes i underlivet kan sprida sig till ögat. Därför är det viktigt att tvätta händerna efter att du har varit på toaletten, duschat eller berört områden där du har besvär med herpes. Du bör undvika att peta dig i ögonen medan du har symtom.

Herpesviruset är känsligt för luft och överlever inte utanför kroppen. Därför överförs det bara vid hudkontakt och slemhinnekontakt och inte genom saker som toaletsitsar, badkar eller handdukar.

Herpes i underlivet kallas också genital herpes och orsakas av ett vanligt virus som sprids lätt. Det är vanligt att vuxna någon gång har fått viruset.

Det finns två typer av herpesviruset, typ 1 och typ 2.

Typ 1 är vanligast och orsakar oftast munsår, [herpes runt munnen](#). Typ 2 brukar ge besvär i underlivet. De två typerna kan också sprida sig till andra delar av kroppen. Det har blivit mycket vanligt att herpes typ 1 även orsakar herpes i underlivet. Det kan överföras vid exempelvis munsex.

Det är inte lika vanligt att typ 2 sprider sig till munnen, men det kan hända. Då kan du få herpes i svalget. Det ger symtom som liknar halsfluss och kan vara mycket smärtsamt.

Herpes finns vilande under huden och när det aktiveras kommer det upp till ett större hudområde. Det visar sig som blåsor och sår. Det kan till exempel synas blåsor vid ollonet men viruset finns även vid penisroten. Därför ger kondom eller slicklapp inget säkert skydd vid sexuell kontakt med någon som har herpes.

Virushämmande läkemedel skyddar inte mot smitta.

Du minskar risken att få herpes i underlivet om du undviker att ha sex med någon som har pågående besvär av herpes.

Du kan ta smärtstillande läkemedel som innehåller paracetamol om du har ont. Du kan också smörja in huden som ömmar med en bedövande receptfri salva. Läkemedlen kan du köpa receptfritt på apotek.

Blåsorna är sterila men när de spricker och bildar sår kan bakterierna på huden ge en infektion i såret. För att undvika att det kommer in bakterier i såren kan du tvätta underlivet med vatten och en mild tvål.

Lufta huden så mycket det går med underkläder av bomull och löst sittande kläder. Undvik sådant som skaver eller gnider mot området där herpesbesvären sitter, som att till exempel ha sex.

En läkare brukar kunna avgöra om du har herpes genom att titta på området där du har besvär. I vissa fall kan hen ta ett prov från blåsorna. Provet tas med en bomullspinne från sårvätskan. Det kan ömma lite, men brukar inte göra ont.

Herpes i underlivet går över av sig själv. Det finns ingen behandling som botar sjukdomen.

Du kan få virushämmande läkemedel utskrivet av läkare om du har mycket besvär. Det tas i tablettform. Virushämmande läkemedel lindrar symtomen och kortar ner tiden som du har besvär. Läkemedlet hjälper mot båda herpestyperna. Tabletterna har bäst effekt om du börjar ta dem så snart du börjar märka symtom.

Du som har mycket kraftiga besvär av herpes i underlivet kan behöva ta virushämmande läkemedel varje dag under en längre tid, för att förebygga nya perioder med symtom.

Blåsorna och såren läker oftast fint, men bakterier kan komma in i dem så att de blir infekterade. Har det blivit en infektion i såren kan det märkas genom att det blir rött, varmt och att var bildas. Då kan du behöva få antibiotika utrivet på recept.

I ovanliga fall kan herpes i underlivet orsaka hjärnhinneinflammation eller hjärninflammation.

Herpes i underlivet påverkar inte din möjlighet att bli gravid.

Du kan få virushämmande läkemedel om du får herpes för första gången när du är gravid, eller om du har symtom under slutet av graviditeten.

Om du får herpes i underlivet för första gången när du är gravid finns en liten risk att viruset förs över till barnet i magen, men det är mycket ovanligt.

Antikroppar förs över till barnet i magen om du har haft herpes tidigare och får nya symtom på herpes under graviditeten. Det finns ändå en risk att viruset kan överföras till barnet vid förlossningen. Men risken är mycket lägre än om du får herpes för första gången när du är gravid.

Det finns en liten risk att viruset överförs till det nyfödda barnet om du har en pågående herpesinfektion vid förlossningen. Barnet kan då få en allvarlig och besvärlig herpesinfektion. Prata med din barnmorska om du har herpes så att ni kan planera vad som ska göras i samband med förlossningen om besvär finns då.

För att undvika att viruset ska överföras till barnet kan både du som gravid och barnet få antivirala läkemedel. I vissa fall får barnet förlösas med kejsarsnitt. Säg till på förlossningen om du har en pågående herpesinfektion när förlossningen sätter igång.

→ [UMO - Skydd mot
könssjukdomar](#)

→ [UMO -
Kondom](#)

→ [UMO - Film: Hur sätter man på en
kondom?](#)

→ [UMO - herpes i
underlivet](#)

Senast uppdaterad:

2023-08-31

Redaktör:

Ida Friedmann, 1177.se, nationella redaktionen

Granskare:

Kristina Lewis, hudläkare, Diagnostiskt Centrum Hud, Stockholm

På 1177.se får du råd om hälsa och information om sjukdomar och vilka mottagningar du kan kontakta. Logga in för att läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt. 1177 ger dig råd när du vill må bättre.

I

I

I

[Behandling av personuppgifter](#)

[Hantering av kakor](#)

[Inställningar för kakor](#)

1177 – en tjänst från [Inera](#).